

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

Fundamentum & ratio ex S. scriptura, quare nos vota monastica
remiserimus 140

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

Dominus non omnes ad talem Apostolatam, & domesticarum sollicitudinum abiectiōem vocat: neque etiam bona sua vendere, ac velle Euangelium prædicare in vnoquoque opus perfectionis est. Quamobrè quod Dominus huic adolescenti dicit, non est opus omnium perfectorum, sed eorum tantum, quos Dominum ad eiusmodi conditionem & opus vocat.

Et quamuis omnibus Christianis opus perfectionis esset, quod tamè fieri nequit, propterea quod Dominus aliquos esse vult, qui sua dona tēporaliū bonorū administrant, aliisque diltribuant: adhuc tamè dictū istud nihil faceret pro nostri temporis monachorum paupertatis & obedientiæ votis. Illi enim non tantum non vendunt omnia, & dant pauperibus: verumetiam decimas aliæque Ecclesiastica bona pro pauperibus donata & fundata, ad se trahunt. Et quando quis eorum se cōfortio adiungit, mallent vt sibi potius, cū alioquin diuitiis abundēt, omnia bona sua traderent, quàm cuius alteri, quantumuis paupertate & egestate prematur. Ad hæc non sequuntur Dominum, non hinc inde ad prædicandum Euangelium cum eo proficiscuntur. Præter hæc omnia, penitus non valet ista conclusio: Hoc est opus per se bonum, & quibusdam à Domino mandatum, vel in aliquibus laudi datum. Ergo quicumque ad id se voto obstringit, is gratum acceptūque Deo cultum præstat.

Sic igitur vides, Christiane Lector, Aduersarios ne vnum quidem fundamentum sacræ Scripturæ pro monasticis suis votis protulisse.

Fundamentum & ratio ex Scriptura, quare vota monastica dimiserimus.

C A P. C X L.

NO B I S vt in supremo Dicecesi Coloniensi animarum Curatori propriè conuenit, vt omnibus nostræ curæ commendatis, omnia quæ ad pietatis propagationē ipsis vtilia sunt, promoueamus: contra quicquid vllō modo ei obstare & officere potest, auertamus ac præcaueamus. Hoc demum est pascere oves Christi.

Iam verò ad pietatem promouendam facit, vt quilibet ad omnem voluntatem ac placitum Dei liberum se seruet, nullūque peccati laqueum sibi ipsi iniiciat. Si te offendit, inquit Dominus, manus tua vel pes tuus, amputa eum, &c. Qui amat pericula, perit in eis, ait Syrach. Sic periculosum est pietati (repugnat enim verbo Dei) in humanam seruitutem se tradere, cum à Domino in libertatem assertus sit. Paulus scribit, Precio empti fuistis, nolite fieri serui hominum, 1. Cor. 7. In libertate qua vos liberos fecit Christus, stete, neque subiiciatis vos rursus iugo seruitutis. Ad eundem modum repugnat pietati, si quis diuinam vocationem suam secundum humanum beneplacitum mutat. Verbum Dei

Dei enim dicit, Vnusquisque, sicut eum vocauit Dominus, ita maneat & ambulet.

Iam inficiari nemo potest, qui rem rectè perpendere volet, vota monastica, sicut hoc tempore vouentur & obseruantur, tollere libertatem Christi, iniicere laqueos peccatorum, facere seruos hominum, denique diuinam vocationem mutare in humanam. Pietati igitur officium, debentque ab omnibus veris animarum curatoribus solui, si facta sint, quod si facta nondum sint, non permitti, vt deinceps fiant.

Quod verum esse deprehendetur, si singula vota ad Normam verbi examinentur. Ac primum videamus de voto Cœlibatus, per quod matrimonium per totam vitam hominis abiuratur. Hoc qui penitus introspicere, & ad Canonem verbi Dei exigere volet, indubitè inueniet, quod periculosissimum impuritatis & impudicitie laqueum hominibus iniiciat. Patet enim ex D. Paulo quod extra matrimonium viuere omnibus qui donum castitatis, Domini que in cœlibi vita seruiendi non acceperunt, laqueum esse ruinæ in impudiciam. Spiritus Sanctus enim in Paulo, cùm prerogatiuam vitæ cœlibis magnificè prædicasset, statim subiungit: Hoc autem ad id quod vobis conducibile est dico, ne laqueum vobis iniiciam. In quibus verbis Spiritus S. clarè ostendit, cœlibem vitam nonnullis esse laqueum. Quibus verò? sine dubio his qui donum in matrimonio non extra matrimonium viuendi à Domino acceperunt, de quibus priori loco dixit, Cæterum propter fornicationem quilibet vxorem suam habeat, &c. Quando igitur isti cœlibatum vouent, nihil aliud facere possunt, quàm periculosum ceruicibus suis laqueum iniicere?

Nam etiam si quis sibi persuadet, quod donum cœlibatus à Domino acceperit, adhuc tamen ignorat, vtrum id perpetuum sit, an verò ad tempus solummodo concessum. Quicumque verò à Domino certificatus non est, quod ad perpetuum cœlibatum ab eo vocatus sit, is sine periculo laquei impudicitie cœlibatum vouere non potest. Iam constat paucissimos esse, quos Dominus de tali dono per omnem vitam sibi concessio certos efficiat. Quare relinquatur, melius & ad ædificationem utilius esse (certius enim est) vt quicumque ad id se à Domino donatum & vocatum deprehendit, vt extra matrimonium illi seruiat, vt donum ac vocationem istam Domini fideliter sequatur, quandiu hoc illi largitur Dominus, sine perpetuorum votorum obligatione: quæ per se nihil utilitatis, multum verò incommodi adferre possunt. Nullum enim vel mandatū vel promissionē Domini habent, vel denique exemplū in S. literis? Quapropter nec ex vera fide fieri possunt. Ex eadē causa prohibuit Spiritus S. per Apostolum. 1. Timoth. 5. iunioribus viduis permittere, vt voto viduitatis se obstringant: sed iussit tales nubere. Sicut etiam solam causam recenset, eius quod eiusmodi abiuratio matrimonij in nonnullis malè cessisset.

Iam votum Monasticæ obedientie manifestè dissoluit libertatem & obedientiam Christi, facitque seruos hominum, contra expressum mandatum Dei. 1. Cor. 7. Per id enim obstringit & implicat semetipsum

homo multis præceptis hominum, quæ sæpenumero veram pietatem maximopere impediunt. Adhæc in voluntatem arbitriūque quorundam hominum se mancipat, à quibus interdum deterior potius quàm melior efficitur. Regulæ enim monasticæ requirunt, vt quælibet monastica persona Prælato suo in tam plenam obedientiam tradat, vt nihil aliud in omni vita proponat & instituat, quam quod ab ipso præscriptū fuerit, in edendo, bibendo, ieiunando, dormiendo, vigilando, laborando, ociando, studendo, vel à studiis vacando, orando vel non orando, docendo vel non docendo, breuiter in omnibus actionibus operibūque totius vitæ. Præcipiunt item, vt monachi prælatis suis contra ordinarium magistratum, contra parentes, denique contra omnes homines morem gerant. In quo sanè per humanum istud præceptum, leges Dei de honorandis parentibus & aliis propinquis, item de honorandis magistratibus violantur & franguntur.

Quamobrem etiamsi monasticæ regulæ nihil in se continerent, per se generali Christianorum vocationi contrarium, quorum maxima copia in eis reperitur; tamen hoc solum nimis periculosum esset, quod homo cogitur se ad voluntatem arbitriūque quorundam voto obligare, quos interdum nondum cognitos & perspectos habet: Ignorat enim qui semper Prælati sui futuri sint, aut quomodo ij qui iam Prælati sui sunt, semper sint affecti. Certè sæpenumero tales sunt, vt iuxta verbum Dei debeant ab omnibus extremè vitari.

Adhæc cum de isto voto nullum verbum Dei, nullum mandatum, nulla promissio, nullum denique exemplum in S. literis extet: præerea ex natura sua tam periculosum, & expresso verbo Dei contrarium sit, merito debet ab omni vero Christianæ Ecclesiæ Episcopo dissolui, ac nemini, vt eo sese obstringat, permitti. Idem iudicium est de voto paupertatis, quo personæ monasticæ omnia sua temporalia bona, à Deo sibi cõcessa, vel quæ deinceps per omnem earum vitam largiturus est, non pauperibus, sed Cœnobiis cœnobiūque prælatis, tradunt, cum plena dispensationis & administrationis eorum resignatione. Vbi maiori ex parte non modo periculum est, sed certissima coniectura, talia dona Dei non benè dispensatum iri. Iamdudum enim vel sole clarius est, quomodo monasteria contra verbum Dei, contra omnes Canones contra proprias suas regulas temporalia bona ad se rapiant, & accumulent, cum manifestò grauamine pauperum.

Iam verò mandatam à Domino Oeconomiam, administrationem & dispensationem temporalium bonorum aliis tradere, idque sine verbo Dei: præterea talibus hominibus, de quibus sperari non potest, quod eiusmodi dona Dei piè administraturi & dispensaturi sint, temeraria mutatio est diuinæ vocationis, & fraudatio bonorum Dei. Nemo enim Dominus permisurus esset suo dispensatori, vt bonorum suorum administrationem alteri cui ipse vellet, committeret, sine ipsius Domini consilio ac voluntate, talibus insuper hominibus, de quibus certissimum periculum esset, quod talia bona contra legitimi Domini voluntatem administraturi & dispensaturi imò potius dissipaturi essent.

Veram

Verum diuites apud nos Germanos iamdudum in monasteria se conferre, in quibus istud votum seruatur, ut nemo quicquam proprii habeat vel administret: sed ut omnia habeant communia, & vnusquisque quæ sibi necessaria sunt à communi procuratore & Oecono accipiat. Talia Monasteria, quorum adhuc pauca supersunt, passim illi hoc tempore quærere coguntur, qui magis ex desperatione alimenti, quam ex deuotione mentis in monasteria se conferunt, iuxta vulgatum prouerbium, Desperatio facit monachum. Hi nihil proprium habere debebāt, sicut etiam nihil proprii à Domino acceperunt: sed à monasteriis omnia sua necessaria grato animo accipere, & pro beneficiis istis Ecclesiæ fideliter seruire (siquidem Clerici esse volunt) ministeriis Curæ animarum omniumque quæ ab ea dependent. Iuxta veteres regulas, sanctorumque Patrum de vera monastica vita doctrinas, debent monachi proprio labore manuum victum suum comparare.

Hæc adducta fundamenta S. scripturæ qui rectè intueri volet, is facile & hoc animaduertet, quod vota monastica quæ ipsi vota substantialia vocant, cuiusmodi est votum perpetui cœlibatus, perpetuis ac totalis obligatio sui ipsius ad voluntatem arbitriumque Prælatorum, abiuratio omnis proprietatis, Christianæque administrationis & dispensationis bonorum quæ Dominus vnicuique in hoc seculo committit, cum obedientia præstanda legi diuinæ non consentire, ac plurimis aperta grauique scandala dare, non tantum idcirco, quod propemodum à nemine rectè obseruantur, verum etiam quod multis manifestè obstant, quo minus legem Dei imitari queant. Quod cum ita sit, sicut omnino est, vnicuique Christiano liquido patet, nostrique muneris officiique fuisse & esse, nostros qui eiusmodi votis obligati sunt, ex talibus laqueis explicare: nec permittere, ut deinceps alij se illis irretiant & inuoluant.

Vbicunq. in sacra scriptura de votis metio fit, ibi agitur de tali castigatione corporis, talibus oblationibus, vel cultibus, qui à Dño ipso traditi & laudati sūt. Omnia itē talia vota tēporalia tantū sūt, nō perpetua. Quod in Hieremia legitur de Rechabitis, qui Patri suo Ionadab in his quatuor reb. obtēperarūt, nepe q̄ ipsi, vxores, & liberi eorū à potu vini abstinuerūt, non agrum non vineam coluerunt, non domos extruxerunt, sed sub tabernaculis habitauerūt, singulare exēplū fuit obedientiæ, sicut Dominus ipse p̄ prophetā Hieremiā p̄didit: & figura cœlestis politiæ, tēporalisque peregrinationis, ut Epistola ad Heb. 11. id declarat, in talibus etiā reb. posita fuit, quas Dñs partim in veteribus, gratas habuit, ac benedixit: partim ipse quoque præscripsit. Votū n. Nazæorū e. iā postulat, abstinētiā à potu vini, quæ Dño in Simone & Ioāne benè placuit. Veteres itē Patriarchæ sub tētorijs habitauerūt, ac se suosq. ex solis pecoribus aluerūt: nec agros, nec vineas coluerunt: neque domos extruxerunt: hancque ociosam vitam in docendo discendoque mandata Dei, in cognitione ac pio creaturarum tam in cœlo quam in terra vsu, consumpserunt.

Perpetua vota, cuiusmodi est, Semetipsum in manus hominum perpetuo ac plenè tradere, omnium tēporaliū bonorū, quæ Deus vnicuique largitus est, potestatem & administrationem alteri sine certo mandato

Dei permittere, id in vniuersa scriptura nullum laudabile exemplum habet, vt hactenus satis demonstratum est. Loca igitur Scripturæ, quæ postulant, vt vota Domino persoluantur, nullo modo ad monastica vota se referri patiuntur. Sensus enim communis & ratio ipsa dicat, nullam Dominum talium votorum persolutionem à seruis suis requirere, quæ præter voluntatem suam illi vouerunt. Vota vero monastica, vt iam probatum est, & verbo & voluntati Dei ex diametro repugnant.

Responsio ad sententias Patrum de votis monasticis.

C A P. CXLI.

Atendum est, quod omnium S. Patrum scripta, quæ adhuc supersunt, in genere omnia testantur, eos de casta vita extra matrimonium, item de monastica vita, vbi multi fratres sub vno spirituali patre in summa charitate, & rerum omnium communiōe, à toto mundo omnibusque negotiis mundanis liberi viuebant, & se in & ad omnem pietatem summa diligentia exercebant, admodum honorificè sensisse. Solummodo autem propter singulariter strenuū assiduūque exercitiū pietatis, sine qua nec cœlibem vitam, nec communionem, & disciplinam monasticam laudauerunt, sed potiùs acriter ac ferè reprehenderunt. Fatemur quoque quod vota perpetuæ castitatis extra matrimonium vouerint, earumque virium esse agnouerint, quæ valeant hominem ligare & adstringere. Denique quod desertionem monasticæ vitæ culpabilem iudicauerint, nisi quis ad Clericatum vocatus fuisset.

Interim tamen hoc quoque verū est, quod antiquiores Patres ab Ecclesiæ communionem non repulerunt, neque pro infidelibus habuerunt, qui post votum cœlibatus vitæque monasticæ, matrimoniū inierunt: neque eiusmodi coniugia dissoluerunt, aut dissoluenda iudicauerunt: licet defectionem à vita cœlibe damnabilè iudicauerint. Huius rei quatuor habentur non contemnendi testes.

Primus est D. Cyprianus, qui de dicatis Deo virginibus sic scripsit. Quod si se Christo in fide dicarunt, volunt tamen cum pudicitia & castitate sine mala fama perseuerare, & sicut robuste & constantes mercedem virginittatis expectare. Si verò expectare vel nolunt, vel nō possunt, melius vt matrimonium ineant, quàm vt per libidinem suam in ignem incidant. Cauere enim debent, ne fratribus offendiculum dent, &c.

Secundus testis est Epiphanius, in refutatione hereticorum qui se Apostolicos nominabant, & inter cæteros errores etiam isto implicati erant, quòd matrimonium tanquam impurum reiciebant. Ibi introducit S. iste Pater dictum Pauli de viduis, Cùm lasciuire cœperint contra Christum, nubere volunt, habentes damnationem, quia primam fidem abrogauerunt, &c. In hæc verba sic scribit.

Compendiarius & magis sermo contra eos qui mala cogitant de
tota